

בבית-המשפט לעניינים מנהליים בנצרת**עת"מ (נצ') 19190-08-11****בין:**

רגבים (ע"ר) (מס' 580460319)
ע"י ב"ב עוה"ד עמיר פישר
בראונר, גלפרין, פישר - משרד עורכי דין
מרח' המלך ג'ורג' 33 ירושלים 94261
טל: 02-6223676 פקס: 02-6223052

העותרים**- נ ג ד -****לבין:**

1. הועדה המקומית לתכנון ובניה - גולן
2. מר אלי מלכה-יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה-גולן
 ע"י ב"ב עוה"ד י. קורין מ.ר. 8635
 ו/או מ. קורין-פז ו/או ג. לוי ו/או
 ו/או א. קרני ו/או ג. פיכמן ו/או א. כהן
 מרח' יוחנן בן זכאי ת.ד. 1616, טבריה
 טל: 04-6790390 פקס: 04-6723003
3. הועדה המחוזית לתכנון ובניה - מחוז הצפון
4. משרד הפנים - היחידה הארצית לפיקוח על הבניה
5. מינהל מקרקעי ישראל
 באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים אזרחי
 רח' מח"ל 7 ירושלים
6. כרמל מונדר
7. תרקי דמסקי
 נבי חזורי, רמת הגולן

המשיבים**כתב תשובה**

לפי החלטת כב' בית-המשפט מיום 14.8.11, אשר נתקבלה אצל המשיבים 1 ו-2 ביום 25.8.11 או בסמוך לכך, יתכבדו המשיבה מס' 1, הועדה המקומית לתכנון ולבניה גולן והמשיב מס' 2, יו"ר הועדה המקומית מר אלי מלכה (להלן במקובץ: "המשיבים"), להגיש כתב תשובה מטעמם.

1. המשיבים יטענו, כי בנסיבות העניין, וכפי שהודיעו המשיבים לעותרת בכתב מיום 8.3.11 ובמכתב נוסף מיום 26.4.11 (המצורפים כנספחים לעתירה), הרי שלאור איפיונו של האזור ואופיו של המבנה כמקומות קדושים, שמתקיימת בהם נערכת פעילות של קדושה לדת הדרוזית, אין מקום לפעול באופן המבוקש על-ידי העותרת.
2. לעניין טענת העותרת בקשר עם חופש המידע, יבקשו המשיבים לטעון כי היקף החומר המבוקש, וטיבו, במתכונת בה נתבקש המידע, נופל תחת מספר חריגים, אשר יפורטו להלן, בחוק ולפיכך מצאה הועדה המקומית לדחות את המבוקש.
3. המשיבים יצינו, כי הגבלת דרישות מידע וסיווג על-ידי העותרת, עשויה להביא לתוצאה לפיה המידע יסופק לעותרת אף ללא צורך בהליך משפטי.
4. אשר על כן, יתבקש כב' בית-המשפט לדחות את העתירה, ולאפשר למשיבים לנקוט באמצעים השונים העומדים לרשותם לצורך הטיפול במבנים הנטענים, והכל כמפורט להלן.
5. עוד יתבקש כב' בית המשפט, לחייב את העותרים בהוצאות ההליך ושכר טרחת עורך דין המשיבים.

ואלה נימוקי התשובה בהרחבה:

6. המשיבה מס' 1, הועדה המקומית לתכנון ולבניה גולן, כוננה בשנת 1981.
7. המשיב מס' 2, יו"ר הועדה המקומית, מר אלי מלכה, משמש בתפקידו זה מכוח היותו ראש המועצה האזורית גולן.
8. המשיבים פועלים ללא לאות כנגד עבריינות בניה, ובמסגרת פעילותה של הועדה המקומית נפתחים עשרות תיקי פיקוח בשנה, והדין ממוצה עם עברייני הבניה.

המבנים נשוא העתירה

9. המשיבים יטענו, כי עניין לנו עם מקום הקדוש לדת הדרוזית, מזה מאות שנים, אתר אליו עולים לרגל על בסיס קבוע מספר רב של מתפללים, ואשר נחשב לאחד המקומות החשובים של דת זו.
10. אתר זה, המכונה מקאם קבר שיח' עות'מאן אלחזורי, הינו אתר קבורה בו מצוי קברו של הקדוש הדרוזי שיח' עות'מאן אלחזורי. באזור הקבר פזורים גם קברים של נכבדים דרוזים נוספים אשר ביקשו להיקבר בסמוך¹.
11. המבנה המרכזי אליו מתייחסת העותרת, הינו מבנה שהוקם, לפי הידוע למשיבים, בזמן כלשהו טרם חקיקתו של חוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965, ובטרם שהוחלו על שטח זה שברמת הגולן הדינים הישראליים מכוח השלטון הצבאי (משנת 1967 ואילך), כל שכן מכוח חקיקתו של חוק רמת הגולן, התשמ"ב-1981².
12. לא ידוע למשיבים, וממילא קצרה ידם מלאסוף נתונים בעניין, אימתי הוקם המבנה בפועל, ואם הוקם בהיתר שצריך היה לקבלו בעת הקמתו, ועל פי הדין החל עליו, אם לאו.
13. אין ביכולתה של הועדה לקבל חומרים רשמיים ביחס לבניה שבוצעה לפני שנת 1967, ובנסיבותיו המיוחדות של העניין, נוכח מיקום האתר ברמת הגולן, ממילא אין ברשות הועדה כל תיעוד אודות הקמתו של המבנה, לרבות תצלומי אוויר או כל מסמך אחר, כל שכן מן העת ההיא.
14. במרוצת השנים, חופה המבנה באבן, הוספה גדר והונחה פרגולה במקום, עבודות המחייבות היתר בנייה לפי דין. עם זאת, מדובר בפעולות פערטות יחסית, שעל משמען בנסיבות העניין יבקשו המשיבים להתייחס להלן.
15. במצב דברים זה, נראה כי אין אפשרות אפרורית לדרוש את הריסתו של המבנה, באשר מן ההיבט העובדתי נראה על פניו כי הוקם טרם שדרש המחוקק את ההיתר להקמתו ומכל מקום קיים קושי ראייתי להביא העניין לדיון משפטי.
16. לעניין סמכותה של רשות מקומית לפעול כאשר קיים ספק אשר למועד הקמת המבנה הנתפס כבלתי חוקי ראה למשל:

א. בעמ"ק (כ"ס) 020189/04 מ"י נ' מזרחי (פורסם בנבו) (11.6.07):

"מאחר ולא נשללה - מבחינה הסטורית ומשפטית - האפשרות (הסבירה) לקיומו של היתר בניה, שאינו בהישג יד מבחינה פיזית-ראייתית מחמת חלוף הזמן, ולא הוכח ע"י המאשימה תוכנו של ההיתר, לא ניתן להרשיע את הנאשמים בשימוש במקרקעין ללא היתר, לפי סעיף 204(א). יודגש בהקשר זה, כי בשונה מהוכחת היסוד השלילי ("ללא היתר") מקום שמדובר בהיתר או

¹ מתוך ספרו של ש' אביבי הדרוזים בישראל ומקומותיהם הקדושים, בעמ' 93.

² נתקבל בכנסת ביום 14.12.81.

רשיון מימינו אנו, שאז הנטל המוטל על המאשימה הוא קטן יחסית, הרי שכדי להוכיח העדרו של היתר בניה למבנה שנבנה לפני עשרות רבות של שנים, אין די בכך שהמאשימה מתייצבת בידיים ריקות ומעלה השערות כלליות אודות קיומו או אי קיומו של היתר. (ראו: ע"פ (ת"א) 372/92 יצחק כהן נ' מ"י (לא פורסם); בש"א (הרצ') 41/04 מ"י נ' שומרון (לא פורסם)).

קשה לומר, אם כן, כי המבקשת הוכיחה במידת ההוכחה הנדרשת, אף אם היינו נדרשים למידת ההוכחה הנדרשת במשפט שאינו פלילי, כי בוצעה עבירת בנייה. המשיבה עוררה אף יותר מספק סביר בעניין הקביעה בבקשה כי חלק הגדר אותו מבוקש להרוס – נבנה ללא היתר. (ההדגשות אינן במקור)

ב. בב"ש (הרצ') 41/04 מ"י נ' שומרון (פורסם בנבו) (22.5.05):

"ולעניין זה יפים הדברים שנאמרו בע"פ (ת"א) 372/92 יצחק כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בספרו של נ' בן-תור, עמ' 103, 587):

"הדעת אינה סובלת מצב בו יוכל פקח להלך ברחובה של עיר, וכל מבנה עליו יצביע, ולו באופן מקרי, במידה ואין לו היתר בניה בעירייה, יוכל הוא – או העירייה – לחייב את המחזיק התמים להוכיח את כשרות החזקתו במבנה, דהיינו שהמבנה הוקם כדין. התביעה היא אשר צריכה להניח את התשתית הראייתית לכך שהבנייה נעשתה ללא היתר, מה שלא נעשה במקרה שלפנינו".

וכך אף בענייננו. מדובר בבניה שנעשתה, והמבקשת אינה חולקת על כך, לפני שנים רבות. לא ניתן לבוא כיום ולקבוע כי אותה בנייה בוצעה ללא היתר על פי התשתית הראייתית הדלה שהוצגה כיום על ידי המבקשת, לאמור, עדות מפקח בנייה אשר מעיד מזכרונו כי בדק את תיק הבניין ולא מצא בו היתר לגדר כפי שהיא כיום. על המבקשת היה להתייחס למלוא הנסיבות הרלוונטיות, לרבות פירוט כל הבקשות, התכניות, המסמכים וההיתרים אשר נמצאים או אינם נמצאים, התייחסות להיתרי בנייה אחרים באותה החלקה והמצוין בהם לגבי הגדר, ציון אם קיים היתר לבניין כולו – ואם לא – פירוט הניסיונות לאתר וועד. (ההדגשות אינן במקור)

17. נוכח הספק הברור העולה מן הדברים, ממילא לא היה מקום לנקוט בפעולות אכיפה, אשר תוצאתן המשפטית אינה ברורה.

18. יצוין, כי שונים הדברים ביחס למבנה הקטן אשר לגביו אין חולק שנבנה בעת האחרונה, ובלא שהתקבל לגביו היתר בניה כחוק, ואולם בכפוף לאמור להלן, ישקלו המשיבים את פתיחתו של תיק פיקוח, וזאת בהתחשב בכל התנאים והנסיבות הרלוונטיים כפי שיפורטו להלן.

19. ביחס לעמודי החשמל הרי שכבר בחודש יוני 2010 או בסמוך לו, פנתה הועדה המקומית לחברת החשמל לישראל, ולמנהל מקרקעי ישראל, בדרישה לנתק את אספקת החשמל למקום, ולעניין זה ראה הודעת הועדה המקומית לעותרת במכתב מיום 25.7.10, המצורף כנספח ד' לכתב העתירה.

היות האתר מקום קדוש

20. המחוקק ראה לנכון להכתיר אתרים מסוימים כמקומות קדושה, הורה על שמירתם ואף קבע כי פגיעה בהם מהווה עבירה פלילית.

21. לעניין זה ראה חוק השמירה על המקומות הקדושים, תשכ"ז-1967 (להלן: "חוק המקומות הקדושים") ובמיוחד סעיף 1 הקובע כי:

"המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקודשים להם או ברגשותיהם כלפי אותם המקומות."

22.

א. במאמרו "המקומות הקדושים ומערכת המשפט - מה עניין קדושה אצל משפט?", פרשת תרומה-תצווה, תשס"ג, גליון מס' 110³, סוקר ד"ר אביעד הכהן גם את מעמד המקומות הקדושים במשפט בישראל.

ב. המלומד תר אחר הגדרה מחייבת אחת של המונח "מקום קדוש", חיפוש שהעלה חרס.

ג. כך, בהתייחסו לשימוש במונח "מקום קדוש" בחוק התכנון והבניה, מבהיר המלומד כי חוק זה אינו נוקב בהגדרה למונח, ואף אינו מפנה למקור הגדרה חיצוני.

ד. זאת ועוד, חוק המקומות הקדושים, אשר כשמו כן הוא, העוסק, רובו ככולו, במקומות קדושים, אינו מגדיר מהו "מקום קדוש".

ה. לפיכך מגיע המלומד לכלל מסקנה, כי "אין למונח 'מקום קדוש' משמעות אחת, והוא פושט צורה ולובש צורה: הוא תלוי מקום, תלוי תרבות, תלוי הקשר. 'והכל לפי הזמן, והעניין', וניתן להוסיף, אף 'לפי המקום'."

23. עוד יפנו העותרים לפסק-הדין בבג"ץ 10532/04 שיח' עבדאללה נמר דרוויש נ' השר לענייני דתות ואח' (9.3.09) חקובע, כי חוק המקומות הקדושים אינו מחייב תקנות המפרטות את רשימת המקומות הקדושים, לצורך יישומו ושמירה על מקומות שכאלה:

"הסעד הבלעדי המבוקש בעתירה הינו כי יותקנו תקנות לשמירה על המקומות הקדושים למוסלמים, ובעניין זה שובענו כי שמירת המקומות הקדושים, שיקומם וכיבודם אינו מותנה בהתקנת התקנות ולכן ניתן לקבוע כי דין העתירה להידחות בהיעדר חובה להתקין תקנות ובהתחשב בכך שהתקנת תקנות לביצוע היא עניין של שיקול דעת ואינה תנאי לקיום העיקרון החשוב שלשמו נחקק החוק והוא בא לידי ביטוי בסעיף 7 לחוק הנ"ל." (ההדגשה אינה במקור)

24. מכל האמור, ומשאין ספק כי האוכלוסייה הדרוזית בכלל, ובצפון הגולן בפרט, רואה באתר נבי חזורי כמקום קדוש, הרי שעל הועדה המקומית לתת משקל משמעותי לתפיסה זו, ולהתאים את פעילותה לנסיבות אלו.

25. בטווח זה בו נדרשים המשיבים לפעול, שומה עליהם לקחת בחשבון שיקוליהם, את קדושתו של המקום, וכפועל יוצא, את ניהולה של בדיקת אי החוקיות לכאורה שבמבנים, ברגישות, ובזהירות הראויה.

26. ברי, כי מלבד החשיבות המיוחדת המוקנית למקומות הקדושים בארץ ישראל, יש לייחס חשיבות רבה גם לעוצמת הפגיעה ברגשות הציבור, במקרה זה הציבור הדרוזי, ולמידת ההתנגדות שתעלה פעולה כנגד אתר המוכר ברבים כמקום קדוש.

27. המשיבים יטענו כי לעתים די בניצוץ קטן במיוחד, דוגמת פתיחת תיק פיקוח, ואף עוד בטרם החלטה כי יש אכן מקום להפעיל את דיני האכיפה שבחוק התכנון והבניה, כדי להצית אש ברחבי רמת הגולן כולה, ואולי אף תחרוג מתחומי האזור, ותאיים לחרב באחת את מרקם היחסים העדין עליו שוקדים נציגי הציבור בעמל רב.

28. זאת ועוד, הצורך הבטחוני בשמירה על בטחון כלל הציבור השכן, בין ברמת הגולן ובין בגליל העליון, אינו עניין שניתן לבטלו כמה בכך.

³ (פרסום של משרד המשפטים, המחלקה למשפט עברי, מכללת הרצוג דעת לימודי יהדות ורוח והמרכז להוראת המשפט העברי ולימודו מכללת "שערי משפט") <http://www.daat.ac.il/mishpat-ivri/skirot/110-2.htm>

29. למען הסדר הטוב יצוין, כי הולדתה של העתירה בהליך בין חבר מושב נווה אטי"ב, מר אילן מילס, אשר ביקש להקים שוק איכרים בסמוך לאתר הקדוש. לצורך כך, רתם מר מילס את העותרת, אשר הגישה עתירה לבית-משפט נכבד זה, בטענות דומות.
30. בסופו של יום, בעקבות מגעים ומשא-ומתן אינטנסיבי שנתקיים בין הצדדים (ראשי העדה הדרוזית, מר מילס, המועצה האזורית גולן ומשרד ראש הממשלה), במאמץ עיקש ומשותף של הצדדים לכבד את קדושת המקום בצד השמירה על הסדר הציבורי, **משך מר מילס את תכניתו והעתיק אותה למקום חלופי.**
31. במסגרת ההליכים שהתנהלו בהקשר להקמת שוק האיכרים במקום, עלתה ביתר שאת רמת הדריכות באזור, באופן שרק באמצעות מאמצים כבירים של הצדדים, בעדינות ובנחישות, עלה בידי הצדדים להגיע לסיכום האמור.
32. א. חידוד הדברים בקשר עם שוק האיכרים, **הציף והדגיש את עוצמת הרגשות של הציבור הדרוזי בקשר עם אתר נבי חזורי**, וכפי שמשקף מן המסמכים המצורפים כדוגמא לעתירה זו **כנספחים 1-3.**
- ב. נספחים אלה הינם תכתובת בין הראש הרוחני לעדה הדרוזית שיח' מופק טריף, לבין יו"ר הועדה המקומית המשיב 2, וכן סיכום ישיבה אצל שר הפנים מר אלי ישי מיום 13.5.10, אשר תוכנם מדבר בעד עצמם.
- ג. עוד מצורף **כנספח 4**, סיכום ישיבה מיום 14.7.10, בנוכחות נציגי העדה הדרוזית, נציגי משרד הפנים, נציג משרד מבקר המדינה והיועצים המשפטיים של ארבע המועצות הדרוזיות ברמת הגולן (בלא נוכחות של נציגי הועדה המקומית גולן), אשר אף בו יש כדי לשפוך אור על חשיבות הרגישות בטיפול במתחם זה.
33. חרף זאת, ולמרות שרגישות העניין הוצגה בפני העותרת לא אחת, המשיכה העותרת בדרכה, והעלתה את הטענות הנטענות עתה בעתירה.
34. המשיבים משוכנעים כי ברור הוא, שכל נקיטה בהליך, ולו פורמלי ופשוט, מצריכה ומחייבת ראייה והתייחסות על אזורית, שכן לכל פעולה כזו משמעויות שעלולות להיות מרחיקות לכת במישור היחסים בין הדתות, בין השכנים, ובכלל.
35. לפיכך סבורים המשיבים, כי יש בנסיבותיו המיוחדות של הענין לבכר דרך של הידברות ומפגש עם ראשי העדה, כדי להביא להסדרת הטעון הסדרה, ככל שקיים, ולהסרת מפגעים ו/או מבנים שאין אלא להרסם, וזאת במקום להישען במלוא כובד המשקל על אכיפתם הדווקנית של דיני התכנון והבניה.
36. א. המשיבים יטענו, כי הדברים מקבלים משנה תוקף מקום שמדובר בעיקר בעבודות קטנות יחסית, שלגבי מרביתן ניתן היה להסתפק בהיתר עבודה מצומצמת.
- ב. בין עבודות אלו ניתן למנות את חיפוי האבן למבנה והצבת פרגולה וגדרות.
- ג. יש לתת משקל משמעותי לכך, שעבודות אלו זניחות יחסית להיקף המבנה, כאשר מנגד על המאזניים נשקלים השיקולים המפורטים לעיל.

37. בהקשר זה יבקשו המשיבים להפנות לאמור בת"פ (י-ם) 2986/87 מדינת ישראל נ' רשת כוללי האידרא, עמותה (17.4.88):

"יש למתוח אבחנה ברורה בין שאלת סמכות של בית-משפט לדון בפלילים אדם בגין אישומים המייחסים לו עבירות בניה במקום קדוש, לבין השאלה האם ובאלו נסיבות ייעתר בג"צ לעותר פלוני, ויורה לרשות המופקדת על אכיפת החוק לאכוף את החוק במקום קדוש. שאלה אחרונה זו אינה נוגעת במישרין לסמכות בית-המשפט על-פי סימן 2, אלא עניינה בביקורת שיפוטית על מדיניות אכיפת החוק על-ידי הרשות השלטונית.

ובהקשר זה יש לומר, כי דווקא במקומות קדושים עשויה עמדת הרשות להשתנות ממקרה למקרה, לענין עמידתה על אכיפת החוק, וזאת דווקא משיקולים של שמירה על סדר ציבורי. שהרי יתכן, כי נסיבת מקרה אחד מחייבות מיצויו של הדין כדי להגשים את עקרון השמירה על הסדר, בעוד שבמקרה אחר יתכן כי דווקא נקיטת אמצעים לאכיפת החוק במקום קדוש תוליד מחלוקת ותסיסה בינעדתיים, שניזקיהם לשלום הציבור יהיה רב פי כמה מהתועלת שבאכיפה. מכאן, שאין בהכרח ללמוד גזירה שווה מעמדת הרשות לענין אכיפת חוקי התכנון והבניה במקרה אחד, למקרה אחר." (ההדגשות אינן במקור)

38. כן ראה בג"ץ 4957/08 שורת הדין - Israel Law Center ועוד 159 אח' נ' היועמ"ש ואח' (פורסם בנבו) (17.10.10):

"שלטון החוק חל ומתפרש במלוא היקפו על כל שטח המצוי בריבונות המדינה, גם אם הוא בעל רגישות מיוחדת על רקע דתי, לאומי, או מדיני. האחריות להפעילו תוך הערכת מלוא השיקולים הציבוריים הצריכים לענין מוטלת על הרשות המוסמכת שתפקידה להבטיח את אכיפת החוק בלא לפגוע פגיעה אנושה במרקם היחסים בין קבוצות לאומיות ועדות דתיות שונות תוך מבט לעבר האינטרס הציבורי הכולל, ומעבר לענין הנקודתי הצר.

39. ובנוסף בג"ץ 4935/93 תנועת נאמני הר הבית נ' ראש עיריית ירושלים, פ"ד מז(5) 865:

"בעתירה זו עומד שוב במבחן שיקול דעתה של הרשות המוסמכת בהחליטה להימנע מנקיטת אמצעים דראסטיים לאכיפת החוק. בית משפט זה הדגיש במספר ניכר של פסקי דין, כי אין הוא מתערב בהחלטת רשות האכיפה, אלא אם החלטתה היא מופרכת או בלתי סבירה לחלוטין (ראה לעניין זה: בג"ץ 292/86 העצמי ואח' נ' מדינת ישראל ואח' [2], בעמ' 411; בג"ץ 223/88 שפטל נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' [3], בעמ' 367; בג"ץ 940, 943, 953/89 גנור ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' [4], בעמ' 523). נראה לי כי שיקולי המדיניות, כפי שיושמו על-ידי המשיבים 4-1 במקרה דנן וכפי שפורטו לעיל, הינם סבירים, ואין מקום להתערבות שיפוטית בהם. השילוב של ההתחשבות במהות עבודות השיפוץ שבהן המדובר והאינטרס הציבורי בביצוען, עם המודעות לאופיו המיוחד של האזור כמקום מקודש לכל הדתות, מוביל למסקנה זו." (ההדגשות אינן במקור)

40. רק לאחרונה, ניתן מפי כב' בית-המשפט פסק-דין, בעתירה אחרת של העותרת (בג"ץ 8806/10 רגבים נ' ראש הממשלה, פורסם ביום 11.7.11), לפיו:

"... בכלל, נוטה בית המשפט שלא להתערב בקביעת המדיניות בעניין זה ובעיצוב סדרי העדיפויות לאכיפת החוק - לרבות בכל הנוגע לאכיפת דיני התכנון והבניה באזור - אלא אם כן הרשות המוסמכת מתנערת לחלוטין או באופן בלתי סביר מאכיפת החוק, או כאשר בסדרי העדיפויות שהתוותה הרשות נפל פגם של אי סבירות קיצונית או פגם מהותי אחר הפוגם בחוקיותם (ראו: עניין התנועה לשמירת אדמות הלאום, פסקה 24; בג"ץ 1555/06 קינג נ' עיריית ירושלים, פסקאות 3-4 ([פורסם בנבו], 15.5.2006); בג"ץ 1161/06 תנועת "אנחנו על המפה" נ' שר הביטחון, פסקה 10 ([פורסם בנבו], 14.10.2007); בג"ץ 8255/08 מוסא נ' שר הביטחון, פסקאות 7-8 ([פורסם בנבו], 1.9.2010); בג"ץ 4475/09 סלמאן נ' שר הביטחון, פסקה 14 ([פורסם בנבו], 8.8.2010) (להלן: עניין סלמאן); בג"ץ 6288/09 עראערה נ' מר ראש המנהל האזרחי לאיו"ש, פסקה 12 ([פורסם בנבו], 2.3.2010)).

במקרה דנן לא שוכנענו כי נפל פגם במדיניות האכיפה של המשיבים או בסדרי העדיפויות הננקטים על-ידם המצדיק את התערבותנו. לדברי המשיבים, השיקולים המרכזיים המנחים אותם בקביעת סדרי העדיפויות לגבי אכיפת דיני התכנון והבניה במגזר הפלסטיני באזור הם שיקולי ביטחון ובכלל זה קירבה לקו התפר או למתקנים רגילים, שיקולי קירבה ליישובים, התחשבות בשיקולי הבעלות בקרקע ושיקולי תכנון מהותיים. השיקולים הרלוונטיים במקרה דנן עניינם בכך שהמבנה נמצא במרחק לא מבוטל מצירי התנועה המרכזיים ובסמיכות לשטח B ולתחום הכפר בית סירא, וכן בעובדה שייעודו הוא לשמש בית ספר לכארבע-מאות תלמידים. עוד הובאה בחשבון העובדה כי עם פתיחת התיק כבר היה המבנה בשלבי בניה מתקדמים. במהלך הדיון הוסיף בא-כוח המשיבים וציין כי ניתן משקל במקרה דנן גם לכך שהאיחוד האירופי היה מעורב בבניית בית הספר, ובהיתן מכלול השיקולים שפורטו, מימוש צו ההריסה במקרה דנן נמצא במיקום נמוך יחסית בסדר העדיפויות הקיים. כאמור, לא מצאנו פגם באיזה מן השיקולים ששקלו המשיבים או במדיניות האכיפה אותה יישמו במקרה דנן." (ההדגשות אינן במקור)

41.

א. זאת ועוד, עסקינן במבנים הממוקמים בקצה גבול השיפוט של הועדה המקומית גולן, וגובלים בתחום השיפוט של הועדה המרחבית לתכנון ולבניה מעלה חרמון, המרכזת את הטיפול בענייני התכנון והבניה של ארבע הרשויות הדרוזיות בצפון.

ב. למעשה, בין המבנים לבין תחום השיפוט של הועדה המרחבית מפריד כביש.

ג. העתק מפה עליה משורטטים גבולות השיפוט של הועדה המקומית ומיקומו של אתר נבי חזורי מצורף לכתב התשובה **כנספח 5**.

42.

כנטען לעיל, המשיבים סבורים כי יש לרכז את הטיפול במקום הקדוש, המצוי בגבול תחום שיפוט, בידי גורם מוסמך אזורי, או כזה שיש בידיו את מיטב הכלים לבוא בדברים על בכירי העדה הדרוזית, כדי להביא ליישוב הבנייה הבלתי חוקית במקום, בין באמצעות מתן לגיטימציה לקיים כנגד התחייבות שלא להוסיף ולבנות ללא היתר, ובין באמצעות הריסה חלקית זו או אחרת בהסכמה.

43.

לפיכך יבקשו המשיבים מכב' בית-המשפט, שלא להידרש לעת הזו לעתירה, ולאפשר למשיבים לגבש דרך פעולה אפשרית באמצעות משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, בכל הקשור לבניה שנוספה במקום.

בקשת המידע

44.

לעניין בקשת המידע יטענו המשיבים, כי יש לדחות את טענת העותרת גם לעניין זה.

45.

בפתח הדברים יצינו המשיבים, שבקשתה הקודמת לקבלת מידע נענתה בחיוב, וניתנו לעותרת תשובות ענייניות במענה למבוקש. לעניין זה יפנו המשיבים לתשובת המשיבים לבקשה לגילוי מידע מיום 25.7.10 המצורפת כנספח ד לעתירה.

46.

ביום 7.9.10 שבה העותרת ופנתה בבקשה לקבלת מידע.

47.

במסגרת בקשה זו, דרשה העותרת לקבל לידיה נתונים:

- א. פירוט מס' תיק הפיקוח ותאריך הפתיחה;
- ב. תיאור הבניה הבלתי חוקית;
- ג. זיהוי המקום/כתובת הבניה הבלתי חוקית;
- ד. הטיפול המנהלי והמשפטי בבניה ובאחראים לה.

וזאת בקשר עם תיקי הפיקוח שנפתחו ברחבי הועדה המקומית גולן בחמש השנים האחרונות.

48. כפי שניתן להיווכח, וכפי שיובהר להלן המידע המבוקש הינו כללי ונרחב ומצריך משאבים מיוחדים לצורך איסופו.

49.

א. ראשית, העותרת מבקשת אמנם להמעיט ממידת ההשקעה הנדרשת, ומעלה טענה, שעל פניה עשויה להישמע ראויה, כאילו כביכול המידע המבוקש על-ידה מצוי אצל המשיבים, וזאת בהסתמך על חובת הדיווח הקבועה בתקנות התכנון והבניה (דיווח על בניה שלא כדין), התשמ"ח-1987, לפיה נדרש יו"ר הועדה המקומית לדווח מידי חודש ליו"ר הועדה המחוזית על בניה שלא כדין בתחומה, ואולם פני המציאות שונים, ואינם תומכים בטענה זו.

ב. יצוין, כי הדיווח לוועדה המחוזית נעשה על-ידי הועדה בהתאם לדרישות הועדה המחוזית המשתנות משנה לשנה, וכפי שהועדה מתבקשת מפעם לפעם, ואין המדובר בדיווח קבוע ושבולני. סוג המידע המבוקש בו אינו אחד והוא מועבר לוועדה המחוזית על-פי דרישתה.

50. זאת ועוד, המשיבים יבקשו להוסיף ולהדגיש כי מדובר במידע המועבר בין רשויות, שאינו חשוף וגלוי לפרט, במיוחד נוכח החובה להקפיד בחובת ההגנה על צדדים שלישיים המוטלת על הרשות הציבורית.

51.

א. מכל מקום יטענו המשיבים, שהמידע המבוקש על-ידי העותרת נרחב בהרבה מן הדיווחים המועברים לוועדה המחוזית.

ב. למעשה, בבקשתה מבקשת העותרת לקבל מידע עדכני ביחס לכל תיקי הפיקוח שנפתחו בחמש השנים האחרונות, לרבות מידע בדבר הטיפול המנהלי והמשפטי שנקטו המשיבים מאז נפתח תיק הפיקוח.

ג. מידע זה אינו כלול, כמות שהוא, בדיווחים לוועדה המחוזית, ואף אינו מצוי במרכז אצל המשיבים ובשל כך יהיה על המשיבים להשקיע משאבים ניכרים לצורך ליקוטו ועריכתו בהתאם לבקשת העותרת.

52. לעניין זה ראה פסק-הדין שניתן בעת"מ (י-ם) 48992-05-10 התנועה לחופש המידע נ' משרד המשפטים, (פורסם בנבו) (6.7.11) שם נקבע כי:

"בפתח הדברים יש להדגיש, כי לא מדובר, בנסיבות המקרה, בסירוב למסור מידע המצוי בידי המשיבים בתצורה בה הוא קיים... בקשת המידע בהליך שלפניי אינה אפוא בקשה למסירת מידע קיים, אלא דרישה מהרשות "לייצר" את המידע במובן זה שהרשות נדרשת לחלץ את המידע המבוקש ולגבש אותו לכדי נתונים מעובדים ומדויקים מתוך חומר גולמי הקיים בידה. זאת, בהיקף רב המתייחס לפרק זמן של למעלה משבע שנים ולשם מסירתו לעותרים בתצורה המבוקשת על-ידם. מעבר לכך, אין מחלוקת שעבודת חילוץ הנתונים הנדרשת היא עבודה שחייבת להיעשות על דרך של עיון ידני ופרטני בכל התיקים על-ידי כוח אדם מקצועי." (ההדגשות אינן במקור)

53.

א. המשיבים יבקשו לציין, כי רמת גולן מצויה בעיצומה של תנופת בניה, בהקמה של ההרחבות הרבות המבוצעות במרבית יישובי הגולן, זאת בצד תנופת פיתוח של אתרי תיירות ונופש, ובשל כך, ומטבע הדברים נדרשים אנשי הועדה המקומית לתכנון ובניה גולן להקדיש את מירב הזמן והמשאבים למתן מענה ראוי ומקצועי לבקשות הרבות המונחות לפתחה.

ב. עוד יצוין, כי חרף הגידול הרב בעבודת הועדה, מצבת העובדים של הועדה המקומית לא גדלה בהתאמה, ובמצב דברים זה ממילא מתקשה הועדה לעמוד אפילו במטלות השגרתיות הרבות המוטלות עליה.

ג. המשיבים יבקשו לציין, כי הועדה המקומית לתכנון ובניה גולן מונה שישה עובדים בלבד, נוסף על מהנדס הרשות המקומית, כאשר מתוכם רק שני עובדים מתמצאים במידע המבוקש ובאופן אחזקתו ואשר יש ביכולתם לערוך את המידע המבוקש על-יד העותרת.

ד. עוד יצוין, כי רוב המידע המבוקש אינו מצוי על-גבי תכנה ממוחשבת אלא ברישום ידני, ולמעשה בקשת העותרת מצריכה עיון בעשרות תיקים לצורך עריכת המידע המבוקש, כאשר היקף הזמן אותו תידרש הועדה להקצות מוערך לכל הפחות במספר ימי עבודה.

ה. המשיבים יטענו כי לנוכח מספרם המצומצם של עובדי הועדה אל מול היקף העבודה לו הם נדרשים, הרי שכל מטלה נוספת כגון בקשת העותרת למידע, כפי שפורטה בעתירתה, תכביד באופן ממשי על עבודת הועדה.

54. לפיכך, יטענו המשיבים כי עריכת המידע המבוקש על-ידי הועדה כרוכה בהקצאת משאבים בלתי סבירה כאמור בסעיף 18(1) לחוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 ולמעשה תהווה הכבדה ממשית על ביצוע משימותיה העיקריות של הועדה לטובת כלל הציבור אשר בתחומה.

55. המשיבים מפנים לפסק-הדין שניתן בע"מ 2398/08 מדינת ישראל - משרד המשפטים נ' אליצור סגל, (פורסם בגבו) (19.6.11) שם דחה כב' בית-המשפט את העתירה בחלקה וקבע כי יש לאזן בין זכות העיון הציבורית לבין סבירות הקצאת המשאבים להם נדרשת הרשות:

"השאלה האם הקצאת המשאבים היא בלתי סבירה צריכה להיבחן לאור המשאבים העומדים בפועל לרשות הרשות המטפלת בבקשה, קרי לאור הקצאת המשאבים הנתונה לרשות (בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר לעניין סעיף 8 כי "האינטרס הציבורי מחייב לאזן בין הרצון לקבל מידע, שייתכן שקיים בידי הרשות הציבורית, לבין הצורך לאפשר לרשות למלא את תפקידה ביעילות לטובת הכלל", ובהמשך לעניין סעיף 18(1) - "הפסקה מנוסחת באופן כללי, שכן על כל רשות יהיה להתמודד עם עומס שונה של בקשות שיוגשו לה"; דברי ההסבר לחוק, בעמ' 397). נוסחת האיזון מתייחסת אפוא למצב בו הטיפול בבקשה חורג מן המשאבים הרגילים המוקצים לרשות המינהלית, לרבות המשאבים המוקצים לצורך יישום החוק, באופן המשבש את סדרי העדיפויות של הרשות ומחייב אותה להסיט משאב קיים ממשימתו העיקרית למשימה אחרת. כאמור, "משאבים" כוללים גם תקציב וגם כוח-אדם.

... לגישתי סף הסבירות בסעיף 18(1) לחוק אינו מחייב את המדינה להוכיח כי גילוי המידע מחייב תוספת משאבים "ניכרת". נוסחת האיזון, כהוראת המחוקק בסעיף 18(1) לחוק, הינה נוסחה של סבירות. המחוקק לא נקט בסעיף 18(1) באמת מידה של "הכבדה ניכרת". המחוקק לא דרש "טעמים מיוחדים". המחוקק הבהיר כי הדרישה הינה לחוסר סבירות. לצורך זה די לדעתי בהוכחה כי גילוי המידע הביא להסטה של משאב קיים באופן היוצר הכבדה ממשית על הרשות במילוי משימתה העיקרית. לדעתי, אין חשיבות מכרעת בהקשר זה להבחנה בין השבתו של עובד קיים ממלאכתו העיקרית וריתוקו למשימת המידע תוך הזנחת משימותיו הרגילות, לבין גיוס של עובד חדש למשימה זו כתוספת משאבים. כך או כך המשמעות היא הכבדה ממשית."

56. א. המשיבים יטענו, שבמסגרת השיקולים לפיהם יש לבחון את סבירות הקצאת המשאבים יש להביא אף את עניינה של העותרת במידע והחשיבות הציבורית שבקבלת המידע.

ב. כאמור, לטענת העותרת "קיים אינטרס ציבורי ראשון במעלה" והכל לאור התנהלות המשיבים בקשר עם המבנה נשוא העתירה ואי אכיפת חוקי התכנון והבניה על מבנה זה.

ג. העותרת לא הבהירה כיצד המידע המבוקש יסייע בידה לצורך בדיקת תקינות החלטות המשיבים **בקשר עם נבי חזורי**.

ד. המשיבים יטענו כי טענה זו של העותרת לא רק שאינה נכונה כפי שפורט לעיל ובהרחבה בתשובה זו, אלא אף אינה מצדיקה הקצאת משאבים בלתי סבירה זו, באשר אין בבקשתם לקבל מידע כה נרחב אלא נסיון ליצור כלי ניגוח שאינו רלוונטי למטרתה של העותרת בעתירה זו, ואשר יש בו, עם כל הכבוד, כדי ללמד על כוונתיה האמיתיות של העותרת בעצם הגשתה של העתירה.

57. לעניין זה ראה פסק-הדין שניתן בעת"מ (י-ם) 8274/08 ניר שלו נ' המינהל האזרחי בגדה המערבית (22.9.08) שם נקבע:

"האם מדובר בהקצאת משאבים בלתי סבירה המצדיקה את דחיית הבקשה לפי הוראות סעיף 18(1) לחוק חופש המידע? לעניין זה יש להביא בחשבון את עניינם של העותרים במידע, כמו גם את חשיבותו הציבורית של מידע זה (ראה והשווה: סעיף 10 לחוק). בענייננו העותרים אינם טוענים לעניין אישי במידע והשאלה העולה בהקשר זה נוגעת לחשיבותו הציבורית של המידע.

בעניין זה לא שוכנעתי בכך שחשיבותו הציבורית של המידע הנדרש מצדיקה את היקף הקצאת המשאבים הנדרשת. בעתירתם טוענים העותרים כי המידע המבוקש "יסייע להם לבחון את תקינות החלטותיהן של הרשויות במסגרת מהלכים אלה ואת פגיעתן בזכויות האדם". אולם, העותרים לא הבהירו כיצד קבלת עותקים מכל היתרי הבניה שניתנו תסייע בידם לבחון את "תקינות החלטות הרשות..." (ההדגשות אינן במקור)

58. המשיבים יוסיפו ויטענו, שאין בדחיית בקשת העותרת למידע כדי לפגוע באינטרס הציבורי, שכן עבודת המשיבים מבוקרת הן על-ידי הועדה המחוזית לתכנון ובניה והן על-ידי מבקר המועצה, ומכל מקום אין מדובר במידע שידוע למשיבים בלבד.

59. מבלי לגרוע מכל האמור, יטענו המשיבים שבקשת העותרת למידע עניינה אף במידע שגילוי מהווה פגיעה בפרטיות כאמור בסעיף 9(א)(3) לחוק חופש המידע שכן מבקשת העותרת הן את זיהוי המקום/ כתובת הבניה הבלתי חוקית.

60. המשיבים יטענו כי המידע המבוקש חוסה תחת ההגנות הקבועות בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 הקובע בסעיף 23(א):

"מסירת מידע מאת גוף ציבורי אסורה, זולת אם המידע פורסם לרבים על פי סמכות כדין, או הועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין, או שהאדם אשר המידע מתייחס אליו נתן הסכמתו למסירה."

ובסעיף 23א נקבע:

"הוראות פרק זה יחולו על ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע."

61. לעניין זה יפנו המשיבים לפסק-הדין שניתן ברע"א 3309/06 י.פ-תפנית - הנדסה ייזום סחר והשקעות בע"מ נ' הממונה על מרשם המקרקעין במשרד הפנים, ירושלים, (פורסם בנבו) (17.9.06) שם נאמר כי **"המידע אליו מתייחס סעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות כולל גם כתובתו של אדם, לאור האמור בסעיף 23א לאותו חוק."** (ההדגשות אינן במקור)

62. לאור כל האמור, יטענו המשיבים כי הזכות הציבורית למידע, כמו גם חשיבותו הציבורית של המידע כפי שעולה מן העתירה, אינם מצדיקים את הקצאת המשאבים הבלתי סבירה שתידרש הועדה להקצות לצורך עיבוד ועריכת המידע המבוקש.

סיכום

63. לאור מכלול האמור לעיל, יתבקש כב' בית-המשפט לדחות את העתירה, ולקבוע כי בנסיבות הענין, שקלו המשיבים 1-2 את השיקולים הרלוונטיים עת מצאו כי לעת הזו אין מקום לפתוח תיק פיקוח ולהחל בהליכי אכיפה במתחם נבי חזורי.
64. בנוסף יתבקש כב' בית-המשפט לקבוע, כי היקף החומר המבוקש וטיבו, במתכונת בה נתבקש המידע, נכלל תחת מספר חריגים שבדין למסירת מידע, וכי אין כל דופי בהחלטת המשיבה לדחות את בקשת העותרת בעניין זה.
65. עוד יבקשו המשיבים להדגיש, שכלל שבקשת המידע תוגבל על-ידי העותרת, במסגרת התנאים והמגבלות שפורטו לעיל, כי אז פניה נוספת של העותרת עשויה להביא לתוצאה לפיה המידע יסופק לעותרת ללא כל צורך בהליך משפטי.
66. לכתב תשובה זה מצורף תצהירו של המשיב מס' 2, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה גולן, מר אלי מלכה.
67. כב' בית-המשפט יתבקש, איפוא, לדחות את העתירה ולחייב את העותרת בהוצאות ההליך ובשכ"ט עורך דין.

י. קורין, עו"ד
ב"כ המשיבים מס' 1-2

בבית-המשפט לעניינים מנהליים בנצרתעת"מ (נצ') 19190-08-11

בין:

רגבים (ע"ר) (מס' 580460319)
 ע"י ב"כ עוה"ד עמיר מישר
 בראונר, גלפרין, מישר - משרד עורכי דין
 מרח' המלך ג'ורג' 33 ירושלים 94261
 טל: 02-6223676-02 מקס: 02-6223052

העותרים

- נ ג ד -

לבין:

1. הועדה המקומית לתכנון ובניה - גולן
2. מר אלי מלכה - יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה-גולן
 ע"י ב"כ עוה"ד י. קורין מ.ר. 8635
 ו/או מ. קורין-פו ו/או ג. לוי ו/או
 ו/או א. קרני ו/או ג. פיכמן ו/או א. כהן
 מרח' יוחנן בן זכאי ת.ד. 1616, טבריה
 טל': 04-6790390 מקס: 04-6723003
3. הועדה המחוזית לתכנון ובניה - מחוז הצפון
4. משרד הפנים - היחידה הארצית למיקוח על תבניה
5. מינהל מקרקעי ישראל
 באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים אזרחי
 דח' מח"ל 7 ירושלים
6. כרמל מונדר
7. תורקי ומסקי
 נבי חזורי, רמת הגולן

המשיביםתצהיר מטעם המשיבה

אני החתום מטח אלי מלכה מס' זהות 054847066, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אחיה צפוי לעונשים חקבועים בחוק, מצהיר בזה לאמור:

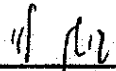
1. מתוקף תפקידי כראש המועצה האזורית גולן, הנני משמש כיו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קצרין, המשיבה 1 בתיק שבנדון.
2. צורפתי לעתירה כמשיב מס' 2.
3. תצהירי זה ניתן לתמיכה בכתב התשובה ולאומות האמור בו.
4. האמור בסעיפים 1, 6-14, 18-20, 24-36, 41-42, 45-48, 53-54, 56, 58, 62 שבכתב התשובה הוא בידיעתי האישית.

5. תאמור בסעיפים 2, 15, 17, 22, 49-51, 59-60 שבכתב התשובה הוא נכון לפי מיטב אמונתו וידיעתו על-פי מערך משפטי שקיבלתי, ועל-פי מידע שקיבלתי מעובדי הועדה המקומית.

6. אני מצהיר כי השם דלעיל הוא שמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהירי זה אמת.


אלי מלכור

אישור

אני החתום מטה  עורך דין, מאשר בזה כי ביום 02/10/2011 הופיע מר אלי מלכור המוכר לי אישית/שזיהיתיו על פי תעודת זהות מס' 054847066 ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני:

גולן גור, ע"ד
מ.ד. 38239
רח' יוחנן בן זכאי
ת.ד. 14207 / טבריה 1616
חתימת מקבל התצהיר



21/02/2011
י"ז אדר א' תשע"א

י"ז אדר א' תשע"א
27.02.2011
מוסד אג' / י"ז א' תשע"א

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מנכ"ל משרד ראש הממשלה	השר לביטחון פנים	שר הפנים
מר אייל גבאי	מר יצחק אהרונוביץ	מר אלי ישי
		נכבדי,

הנדון: ביצוע עבודות באתר הקדוש "אל - חזורי" עליו השלום ברמת הגולן

- א. כידוע לכם בוודאי, ניתן היתר בנייה בזמנו להקמת אתר תיירות ונופש למר אילן מילס מנווה אטיב.
- ב. ההיתר שניתן, לצערנו, לא לקח בחשבון עובדה מהותית ביותר והינה כי האתר המיועד הינו בצמוד לאתר קדוש ביותר של בני העדה הדרוזית "קבר הנביא חזורי עליו השלום". הגדילו לעשות ברשויות התכנון כאשר חלק מהתכנון אף נגס ברחבת הקבר הקדוש.
- ג. המתחם הקדוש קיים ובנוי מזה מאות שנים, כאשר במרוצת השנים, דאגו כלל השלטונות שהתחלפו לשמור ולכבד את קדושת המקום ובכך לכבד את רגשות בני העדה הדרוזית.
- ד. למרבה הצער, דווקא הרשויות במדינת ישראל, אשר מתגאות בשמירה על זכויות ייסוד, כיבוד רגשות הזולת, חופש הפולחן והדת, התעלמו מקיומו של האתר הקדוש, ונתנו היתר להקמת מבנה תיירותי בצמוד לאתר. מצופה היה מרשויות התכנון השונות, אשר המבנה הקדוש עמד לנגד עיניהם, לשקול עובדת קיומו, במניין השיקולים טרם מתן ההיתר הסופי.
- ה. מצופה היה עוד מרשויות התכנון, לפנות לנציגי המועצה הדתית הדרוזית העליונה, בהיותה האחראית על ניהול המקומות הקדושים של העדה הדרוזית, בכדי שתשמע את דבריה בטרם מתן היתר הבנייה במקום.
- ו. ציפיות לחוד ומציאות לחוד!! רשויות התכנון התעלמו מכל האמור לעיל, התעלמו מרגשותיהם של בני עדה שלמה, ונתנו את ההיתר להקמת הפרויקט.
- ז. מחזל הרשויות התחיל עוד קודם לכן כאשר הגורמים האחראים במנהל מקרקעי ישראל, החליטו מסיבות השמורות עימם בלבד, על אף ידיעתם הברורה כי מדובר באתר קדוש לבני העדה הדרוזית, להקצות את הקרקע המיועדת, ללא כל מכרז לטובת מר אילן מילס. הדבר המעניין ביותר הוא שהרשויות זכו את בקשתו של מר אילן מילס להקים את הפרויקט בסמוך לנווה אטיב, מאחר ומדובר בשמורת טבע, אולם הסכימו כי הפרויקט יוקם בצמוד לאתר קדוש לבני העדה הדרוזית. משמע הדבר כי מבחינת הרשויות ערכי הטבע, שכבודם במקומם מונח, גובר על רגשות בני העדה הדרוזית.
- ח. על אף כל המחדלים וההתרשלויות של הרשויות מלכתחילה, תחל הקצאת הקרקע, וכלה במתן היתר לפרויקט, וכל זאת מבלי לשמוע את נציגי העדה, היינו נכונים לבוא בהידברות עם מר אילן מילס, בכדי להגיע לפיתרון מוסכם שיניח את דעתו, כאשר מבחינתנו שום פיתרון לא יכול להניח את הדעת, למעט ביטול ההיתר כליל.



ט. במסגרת משא ומתן שהתקיים במשך חודשים רבים, בחסות גופי המדינה השונים, אשר הכירו למעשה בטעויות שנעשו לאורך כל הדרך, הוצע על ידי נציגי המדינה כי יבוטל ההיתר הקיים, ויועק המבנה המיועד לקצה הצפוני מזרחי המרוחק ביותר של תכונת בניין עיר הרלוונטית. על אף חוסר נוחותנו מהצעה זו, היינו נכונים להסכים לה, וזאת בכדי להגיע לפיתרון מוסכם.

ז. ואכן, במשך החודשים האחרונים, פעלנו לצורך קידום ההצעה האמורה, לרבות הכנת הסכם בין הצדדים, ובמקביל לכך פעלנו להרגעת הרוחות בקרב בני העדה, אשר התקשו ועדיין מתקשים, לקבל כי במקום קדוש לעדה ייבנה אתר תיירותי, וזאת מבלי להתחשב ברגשותיהם.

ח. יוער וידגש כי שכנוע בני העדה ברמת הגולן לא היה הדבר הקל, ונכוונתם לקבל את ההצעה נתקבלה לאחר אינספור מפגשים ברמת הגולן ובגליל. במעורבותם ובהתערבותם של נכבדי העדה ברמת הגולן, וכל זאת על אף הסתייגותם של חלק בלתי מבוטל מתושבי הרמה אשר עדים מסתייגים מהפיתרון המוצע.

ט. לאחרונה, הופתענו לקבל ידיעה לפיה מר אילן מילס, חזר בו מההסכמה לביטול ההיתר הקיים והעתקת המבנה, וכי עתיד הוא להתחיל בביצוע עבודת ההכשרה בזמן הקרוב, לפי ההיתר המקורי, היינו ברחבת האתר הקדוש, וכל זאת בחסות כוחות המשטרה.

י. אנו סבורים כי עניין זה הוא בל יעבור בשתיקה. לא ייתכן שגורם אחד יולך שולל ויהתל ברשויות המדינה במשך מספר חודשים, בתואנה כי קורבן הוא, ומנסה להטיל דופי בעדה שלמה, ולבסוף, כאשר מונח פיתרון מטעם המדינה, שהוא בעצמו הסכים לו ואף הציעו מלכתחילה, יחזור בו, כאילו כלום לא קרה, ועוד בחסות המדינה, מבקש הוא לקרוא תיגר על קדושת המקום.

יא. מר אילן מילס ושולחיו, ניסו לאורך כל הדרך לחדד את הצורך בדבר "אכיפת החוק" כהגדרתם, והצורך באבטחת העבודות שמבקשים הם לבצע מכוח ההיתר שניתן להם, בהיותם "שומרי חוק". הנני סבור כי דרישת בני העדה הדרוזית, שאותם אני מייצג, לשמירה על רגשותיהם, איננה פחותה משמירה על "זכויותיו" של מר אילן מילס. נהפוך הוא, זכויותיהם ורגשותיהם של בני העדה הדרוזית אף גוברים במקרה זה, ודי אם נצטט את דברי בית המשפט העליון אשר התייחס לצורך בהגנה על הערך המוגן שנקרא "רגשות בני הציבור":

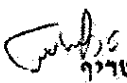
"במושג שלום הציבור וסדר ציבורי נכלל גם ערך מוגן של שמירה על רגשות בני הציבור... חשיבותו של ערך זה רבה הן בתחום הפרט והן בתחום חיי החברה והלאום. ההגנה מפני פגיעה ברגשות הציבור היא צורך טבעי של האדם לא פחות מהצורך בהגנה מפני פגיעה בגופו וברכשו, ופעמים אף מעבר לכך. היא נועדה להגן על נכסיו הרוחניים, על ערכיו התרבותיים והמוסריים, ועל האמת הפנימית שלו מפני פגיעה. היא נועדה לסוכך עליו מפני ביזוי היקר לו, ומפני הטלת כתם על ערכי חיייו המקודשים ביותר" (בג"צ 316/03 מחמד בכרי ואח' נ' המועצה לביקורת סרטים, פד"י נח(1) 278, 249 (2003)).

טו. לאור כל האמור לעיל, בטרם יינקטו צעדים כלשהם על ידי תושבי רמת הגולן, בין אם בפנייה לערכאות משפטיות ובין אם במתאה ציבורית רחבת היקף, אני שב ודורש מכם לפעול למען ביטול ההיתר שניתן למר אילן מילס בצמוד לאתר הקדוש, ולהציע לו אתרים חלופיים מרוחקים.



טז. בהקשר הנ"ל, בטרם תעלה טענה כי הדבר אינו בר ביצוע מאחר והסתיימו כל הליכי התכנון, די אם אפנה להחלטת הממשלה מסי 1954 מיום 11/07/2010, אשר לפיה הורתה הממשלה לכלל מוסדות התכנון השונים לבחון מחדש החלטה להקמת כפר נופש בחוף פלמחים, בשל אינטרס ציבורי חשוב, שהיה באותה העת של שמירת החופים (נצי"ב העתק מההחלטה). כידוע, בעקבות החלטת הממשלה, ביטלו מוסדות התכנון את ההיתר להקמת כפר נופש בחוף פלמחים.

יז. בעניינו רגשות בני העדה הדרוזית הינם אינטרס ציבורי וחשוב מן המעלה הראשונה, וניתן להגיד כי מדובר אף באינטרס לאומי של כלל המדינה, ועל כן ניתן לנהוג במקרה זה, כפי שנהגה ההמשלה בעניין חוף פלמחים. ובכך להימנע מפגיעה בכבודה וברגשותיה של עדה שלמה, שאין צורך להכביר במלים אודות מיקומה במדינת ישראל.

בכבוד רב,

שיח' מופק טריף
הראש הרוחני לעדה הדרוזית
יו"ר המועצה הדתית הדרוזית העליונה

העתק:

מפכ"ל המשטרה – רב ניצב דודי כהן
יו"ר המועצה האזורית גולן – מר אלי מלכה
מפקד מחוז צפון – ניצב שמעון קורן

מועצה אזורית גולן

לשכת ראש המועצה

כ"ג אדר א תשע"א
27 פברואר 2011

אבנ"י אית"ן
אדם
אורטל
אלוני הבשן
אליעד
אל-רום
אניעם
אפיק
בני יהודה
גבעת יואב
גשור
חד נס
חיספין
יונתן
כנף
כפר חרוב
מבוא חמה
מיצר
מעלה גמלא
מרום גולן
נאות גולן
נוב
נוה אטי"ב
נסור
נמרוד
עין זיון
קדמת צבי
קלע אלון
קשת
רמות
רמת
מגשימים
שעל

לכבוד
שיח מופק טריף
הראש הרוחני לעדה הדרוזית
וי"ר המועצה הדתית הדרוזית העליונה

נכבדי,

הנדון : עבודות במתחם נביא "אל - חזורי"

קיבלתי העתק מכתבך בנושא מיום 21.2.11.

מבקש להביא לידיעתך שמתוך רצון טוב וחכמה לרגשות בני העדה הדרוזית בגולן ומחוצה לו התגייסו לנושא מנכ"ל משרד רוה"מ, שר הפנים, השר לביטחון פנים ומנהל מקרקעי ישראל והגיעו ולהבנות ברורות וחזומות בין ממ"י ליוזם, מר אילן מילס, שלא יכנס לבצוע עבודות בשטח ויותר מכך - לפעול לביטול התכנית בשטחה הנוכחי.

מקווה שעם התממשותו של ההסכם שנחתם עם היוזם, תסתיים פרשה זו ונמשיך לפעול ביחד, ראשי המועצות ונכבדי העדה בכפרים בגולן להמשך שיתוף פעולה לבניית מרקם חיים איכותי וטוב כפי שהיה עד עתה.

מודה לך על הרצון הטוב ועל פעולתך לנסות ולהגיע לפשרה וגישור במהלך התקופה האחרונה.

ברגשי כבוד,

אלי מלכה
ראש המועצה

העתקים :

ח"כ הרב אלי ישי - סגן רוה"מ ושר הפנים
ח"כ יצחק אהרונוביץ - השר לביטחון פנים
מר אייל גבאי - מנכ"ל משרד רוה"מ
מר ירון ביבי - מנהל מינהל מקרקעי ישראל



ס' תורה קניסה

ס' תורה / התקנים שנת 2010
א"ת א"ת

תאריך

ס' תורה

כ"ט באייר ה'תש"ע
13 במאי 2010
שר. 2010-4028

מסמכים:

שר הפנים - אליהו ישי
מנכ"ל משרד הפנים - גבי מימון
✓ ממ"ז מחוז צפון - ניצב שמעון קורן
מזכיר ביטחוני לשר הבטי"פ - ניצב משנה שמעון בוחבוט
✓ ראש המועצה האזורית גלן - מר אלי מלכה
ממונה מחוז צפון משרד הפנים - מר יוסי ברוך
מנכ"ל תנועת רגבים - מר יהודה אליהו
מנהל פעילות ב"רגבים" - מר בצלאל סמוטריץ'
יומ"ש משרד הפנים - עו"ד יהודה זמרת
מר שמריהו אירגאס
ממונה אגף עדות לא יהודיות - מר יעקב סלאמה
יועץ שר הפנים - מר סעיד מועדי
מנהל יחידת האכיפה לתכנון ובניה - מר אבי דותן.
יועץ שר הפנים - מר יהודה קלימי
מר אולן מילס
גבי פרידה מילס
נייב בניטה - לשכת השר

שלום רב,

הגדרה: חניית אגוז עין קניה ומגידל שמש

הישיבה התכנסה בעקבות המחלוקת שנוצרה בין ממשל היומות של מר מילס מנווה אטי"ב לעדה הדרוזית בעקבותיהם חניון "אגוז" (גילגול) באתר

שר : מבקש לקיים את אכיפת חוק התכנון והבניה ככתבה וכלשונה והיכן שגברות בנייה לבצע את החריסות ע"מ שלא יחיה תנאי לרעה ע"י העבריינים. חובה עלינו לשמור על הסדר.

בנושא מיום "שוק האיכרים" - נחשפתי למרוקט ולמרות שמדובר במיום פרטי יש פה עניין שנוגע לכלל הציבור. החשקעה של אילן ניכרת וטראז בי גרם עול. יש לי כבוד והערכה רבה לעדה הדרוזית ולכן יש להימנע מעימות עם האוכלוסייה הדרוזית ולנהל שיחות עם ראשי המגזר.

ביקשתי מאילן לעב את העליה לקרקע כדי להסדיר את הענין מכל הבחינות. מטרתי היא למנוע את ההתכתשות אבל בשום מצב לא לתת יד לפרע חוק.

ממ"ז צפון : מדובר במיזם פרטי המעורר מחלוקת. לדעתי קשה לפתור את הבעיה ואנו צופים סכנת.
 המיזם חוקי והמשטרה תגבה.
 היתה הסתייגות מצידנו לגבי המועד בו רצו להתחיל את העבודות בשטח ובעת הזאת נושא צנרת הגז לוקח מהמשטרה כוחות רבים והשקעה רבה.
 ההסתייגויות לגבי המועד והעיתוי עדיין קיימים.
 אני מבקש לקחת בחשבון את העיתוי בו אנו נמצאים ואת צרכי המשטרה. עמדת המשטרה היא ריאלית, מבוססת באופן מודיעיני ואומרת את דברה ולא בכדי להחליש.
 אמנם מדובר במיזם פרטי ותפקיד המשטרה לשמור על אילן ועל כל יום שפועל באופן חוקי מלא.

אילן מילס:

מודה לשר על כך שנפתחה הדלת.
 מבקש לחדד שני דברים:
 (א) מה שקרה בפרויקט זה מילמד, האחראי מטעם הוואקף במקום אמר לי שאין התנגדות כל זמן שלא אמכור אלכוהול. לאחר שסיימתי שלב עבודה בסיוע של אנשי המקום נקראתי לשיחה שבהם השיחיים הביעו התנגדות לפרויקט.
 בשורה האחרונה אין עם מי לדבר. לדעתי יש קומץ של אנשים שרוצים לקחת את העסק.
 (ב) מבקש גיבוי מהמדינה לקיים את הזכות הקנינית.
 עשרה חודשים חבית שלנו בקרשים, אנו מרגישים מרומים ורמוסים.
 הסכמתי לעבוד שטח, הכנתי הסכם אך לא היה עם מי לחתום.

אלי מלכה:

אני מלווה את אילן בכל ה-10 שנים. כראש מועצה אני צריך להסתכל על טובת התושבים ועל טובת האזור.
 המסקנות אליהם הגעתי:

- (1) המקום מקודש לדרוזים באופן כללי.
- (2) כל החר הוא אתר הנצחה של סירת אגוז.
- (3) ~~המקום הוא חשוב~~ הוא מוביל מליוני אזרחים הנוסעים בכביש במהלך השנה (תושבים ותיירים). *אלה התיאור 3/3/97*
- (4) לדעתי אין קיום לפרויקט, ישנם יחסי שכנות טובה עם הדרוזים.

*האשר (1/3/97)
 3/3/97*

5) משפחת מילס נקלעה למצוקה שלא באשמתה.

אני מציע מספר פתרונות חלופיים שלדעתי חמדינה חייבת לתת למשפחה
(א) להשדיר בהליך סטטורי מחיר מתן מענה למשפחת מילס שיאפשר מעבר של השטח
והקמת הפרויקט במגרש אחר והרשויות ידאגו שאף אחד לא יוכל לממש את הקרקע
למטרות מסחריות.

(ב) ישנה אופציה שהמועצה המקומית מגידל שאמס תרכוש ממשפחת מילס את הזכויות
בקרקע, משפי מילס תפוצה.

יוסי ברון :

מחיבת האיש אני מסכים עם משי מילס הכל אושר ועבר את כל הליכי התכנון. אני מדבר
על היבט הציבורי בעניין.

בהיבט הכללי נוצרה מצאות שכל פעם שיש בעיה עם הדרושים אנחנו לא רוצים ליצור
תסיסה ואז אנחנו מתקמלים.

נני :

יכולת האכיפה בשלטון המקומי נחלשה.

רגבים : - בלב סטיל -

הבעיה היא לא מיוזם אישי ולא בעיה עבריינית, יש בעיה ציבורית.

יש מסי בעיות אקוטיות בגלל שמעצמות על איבוד שלטון. יש התקדמות גדולה בעבודת
המשטרה בצפון. *ההחלטות הן של משרד המשפטים והן של משרד הפנים*

התופעה אליה נחשפנו היא פשיעה לאומית. והדרישה היא שמשטרת ישראל תיתן מענה.

הבעיה היא לא דתית אלא לאומית, צריך לשים לזה סוף.

יהודה זמרת :

לבדוק אפשרות של הארכת הסכם פתוח מול המנהל.

על המתחם יש זכויות מסחריות, אם אילן יוציא משהו אחר יתפוס את הקרקע עם
הזכויות על הקרקע.

שר :

אני מכיר את הכאב ומביע הזדהות. הכעס הוא ברמה האישית אך יותר מזה הכאב הוא
ציבורי.

בהיבט האיש אני מציע לשקול כל אלטרנטיבה תהליך שיבטיח לך זכויות ודאיות.

הפיצוי צריך להיות מלא.

צריך לשקול את התוצאות של כל החלטה שתתקבל עיני היוזמים.

יעקב סלמה:

יש הסכמה שהמקום הוא דתני התוצאה היא תסיסה של הדרוזים בכל הארץ על המועצה הדרוזית מקובלות החלופות שהציע ראש המועצה.

שר:

חשוב לי להדגיש שיהיה ברור שלקבוצות שמערימות קשיים ומפרות חוק יש הרבה מה

לחפסיד. *המנהל הכללי של המועצה הדרוזית*

אילן מילס:

נכון שמקרה של הוא פרטי אך גם החיבת הציבורי חשוב לי.

יש סעיף במידה ואני העבר שטח, לא.

התחושה שלי היא שהדרוזים רוצים את העסק.

לגבי הצעת ראש המועצה, השטח החלופי שהוצע לי לא ריאלי. הוא לא נמצא על הציר הראשי.

מבחינתי אין לי כרגי אופציות אחרות, גם אם אני יעבור הם חושבים שהם יקבלו את זה בחינם, הצעתי לקנות. הצעתי להרחיק ב-100 מ', הצעתי להם הרבה מבחינתי אך נתקלתי בסרב.

אני רואה מדי יום הפרות בוטות של הדרוזים באזור הגולן והחרמון כמו הקמת דוככנים וכיו"ב והמדינה לא עושה כלום.

מבחינתי לא יעלה על הדעת שאעבוד במטעים שלי ואראה שהשטח נמצא ומופעל ע"י גורמים אחרים.

שר:

ניכר בחלט שלאור דברי הממ"ז המשטרה פעולת משיקולים מקצועיים ומזוית ראייה ציבורית.

באופן כללי הבעיה של המדינה במידה ונגלה רגישות יתור ולכאורה ניכנע יהיה לזה מחיר. החחלטה הסופית תהיה של אילן מילס. מחצית הדברים ומחוזות דעתם של הדרג המקצועי נראה כי החוק לצידו.

סיכום ומסלול השר:

- מבקש מראש המוא"ז גולן, אלי מלכה, לפנות לראשי העדה הדרוזית בניסיון לפתור את הבעיה, ההנהגה הדרוזית צריכה להפסיק את השיתוף פעולה עם הגורמים תביעתיים ויש לקיים מו"מ.
- מבקש מסעיד לשתף פעולה עם ראש המועצה בכל המשא ומתן. להיפגש עם האחראים בשטח והביא את דבריהם.

- יש לקיים דיון עם שר השיכון, מנכ"ל ממ"י ומנכ"ל רשות הטבע והגנים.
החחלטה הסופית היא של אילן החוק לצידו.
לכנס את שר השיכון, ממ"י, רשות הטבע והגנים.

רשם:
ניב בניטה, לשכת השר
נ



יום ג' ט"ז

**סיכום ישיבה מיום 14.07.2010
שנערכה במתחם קבר הנביא חזרי**

משתתפים:

נציגי העדה הדרוזית:

- (1) שיחי מוסק סדיף, ראש העדה בישראל.
- (2) שיחי סאמר אבו סאלח, ראש העדה בדמת הגולן.
- (3) נציגי ועדי הווקף הדרוזי בדמת"ג.
- (4) ראש מועצה מקומית מגדל שמש מר דולאן אבו סאלח.
- (5) מר אוסמה זוחה, ראש המועצה המקומית בוקעתא.
- (6) מר מועדד זחר אלדיון, ראש המועצה המקומית עין קנייה.

נציגי משרד הפנים:

- (1) מר אלכס שפול, אדריכל ומתכנן מחוז הצפון.
- (2) מר יעקב סלאמה, מנהל אגף עדות במשרד הפנים.
- (3) מר דודו אוהיון, ממונה על חביקות במחוז הצפון.

נציג משרד מבקר המדינה: מר זיאד אסעד.

משתתפים:

1. מר מהד ספדי, עו"ד יועמ"ש מועצה מקומית בוקעתא.
2. מר קאסם סיד אחמד, עו"ד מגדל שמש.
3. מר דמי אבו ג'בל, עו"ד מסעדה.
4. מר נביה חג'יד עו"ד מגדל שמש.

נושא הישיבה: דיון לסיום המחלוקת בעניין המבנה במתחם הנביא חזרי.

מר שפול הציע:

1. הוות המבנה תמיועד לקצח הצפוני מזרחי (בתוך התכנית).
2. חסדרת הכניסה לקבר הנביא חזרי כפי שהוצעה ע"י שיחי מוסק סדיף במובן שיחי תכנון משותף לכניסה ע"י שני הצדדים.
3. חגבלת שטח הבנייה שמוצע היום ע"י החוכר לפי התוכנית שאושרה ולא תתאפשר הרחבת עתידית לכל סוג של בנייה ע"י החוכר ואז מי מטעמו.
4. כרישיון העסק שיונפק לחוכר ע"י מועצה אוורית גולן ויאסר מבית משקאות חריפים מכל סוג שהו לחוכר, ואז למפעיל ואז למי מטעמו ולכל מחזיק אחר או מחזיקים לדורותיהם.
5. עפ"י התכנית שהוצעה והוצגה ע"י השיחיים תיבדק אפשרות לחסדרת כניסה נפרדת למתחם המבנה שיוקם ע"י החוכר בעתיד.
6. יובחר כי המבנה יוקם במקום בתוך התוכנית ובצורה שלא תפריע למבקרי קבר הנביא ולפולחנם של המבקרים.

7. חשטח המיועד לחניית יחיד ציבורי לכלל הציבור כולל מבקרי חקבר ולחוכר לא תחנה כל שליטה עליו ואו חפזת רווח כלשחו.

8. לקדם תכנית בנין עיר שבמסגרתו תינתן לגיטימציה לפולחן דתי ובמסגרת חתכנית יינתן פתרון להסדרה בין המתחם הדתי למבנת שיוקם ע"י תחוכר (חלגיטימציה תינתן בהתאם לתכנית המוצעת).

העתקים :

- (1) שיחי מופק טריף, ראש העדה הדרוזית בישראל.
- (2) שיחי טאהר אבו סאלח, תמנהיג הרוחני של העדה הדרוזית ברמח"ג.
- (3) מר אלכס שפל, אדריכל ומתכנן מתוז הצפון.
- (4) מר דולאן אבו סאלח, ראש המועצה המקומית, מגדל שמש.
- (5) מר אוסמח זהרה, ראש המועצה המקומית, בוקעתא.
- (6) מר מועדד זהר אלדין, ראש המועצה המקומית, עין קניא.
- (7) מר יעקב סלאמח, מנהל אנף עדות במשרד הפנים, ירושלים.
- (8) מר דודו אוחיון, ממונה על הפיקוח במחוז הצפון.
- (9) מר ויאד אסקד, משרד מבקר המדינה.

13N

